

Shortnote

กฎหมายหนี้

สารบัญ

ลักษณะทั่วไปของหนี้ (ม. 194 – ม. 197).....	1
การเลือกชำระหนี้ (ม. 198 – ม. 202).....	2
ตัวอย่างคำพิพากษา.....	3
ผู้ชำระหนี้ / ผู้รับชำระหนี้ (ม. 314 – ม. 318).....	4
ตัวอย่างคำพิพากษา.....	5
การชำระหนี้โดยขัดคำสั่งของศาล (ม. 319).....	6
วิธีการชำระหนี้ (ม. 208, ม. 220, ม. 320 – ม. 322, ม. 325).....	7
ตัวอย่างคำพิพากษา.....	9
สถานที่ชำระหนี้ (ม. 324).....	10
เวลาชำระหนี้ (ม. 204 – ม. 206).....	11
ตัวอย่างคำพิพากษา.....	13
การชำระหนี้พ้นวิสัย (ม. 218, ม. 219).....	14
ตัวอย่างคำพิพากษา.....	15
ผลของการชำระหนี้ (ม. 326 – ม. 329).....	16
สิทธิของเจ้าหนี้ในการคิดดอกเบี้ย (ม. 7, ม. 224, ม. 224/1, ม. 225).....	18
สิทธิของเจ้าหนี้เมื่อลูกหนี้ผิดนัด.....	20
ตัวอย่างคำพิพากษา.....	22
เจ้าหนี้ผิดนัด (ม. 207, ม. 210, ม. 211, ม. 212, ม. 221).....	23
ตัวอย่างคำพิพากษา.....	24
การรับช่วงสิทธิ (ม. 226 – ม. 232).....	25
ตัวอย่างคำพิพากษา.....	28
การช่วงทรัพย์ (ม. 226).....	29
การใช้สิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ (ม. 233 – ม. 236).....	30
ตัวอย่างคำพิพากษา.....	31

การเพิกถอนการฉ้อฉล (ม. 237).....	32
ตัวอย่างคำพิพากษา.....	33
สิทธิยึดเหนี่ยว (ม. 241 – ม. 250).....	34
ตัวอย่างคำพิพากษา.....	36
บุริมสิทธิ (ม. 251 – ม. 289).....	37
ความรับผิดชอบของลูกหนี้หลายคน (ม. 290, ม. 297, ม. 301).....	44
ลูกหนี้ร่วม (ม. 291 – ม. 295).....	45
เจ้าหนี้หลายคน (ม. 290, ม. 298, ม. 301).....	47
สิทธิเรียกร้องที่โอนได้ (ม. 303 – ม. 304).....	49
วิธีการโอนสิทธิเรียกร้อง (ม. 308 – ม. 312).....	50
ตัวอย่างคำพิพากษา.....	52
การชำระหนี้และการวางทรัพย์ (ม. 331 – ม. 339).....	53
การปลดหนี้ (ม. 340).....	56
การหักกลบลบหนี้ (ม. 341 – ม. 348).....	57
ตัวอย่างคำพิพากษา.....	59
การแปลงหนี้ใหม่ (ม. 349 – ม. 352).....	60
หนี้เคลื่อนกลิ้งกัน (ม. 353).....	62

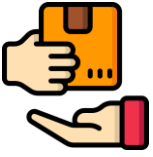
ขอขอบคุณรูปภาพจาก www.freepik.com และ www.flaticon.com

ลักษณะทั่วไปของหนี้ (ม. 194 – ม. 197)

วัตถุแห่งหนี้

- วัตถุแห่งหนี้ คือ สิ่งที่ลูกหนี้ต้องทำหรือต้องไม่ทำเพื่อชำระหนี้
- วัตถุแห่งหนี้ ได้แก่ การกระทำการ, การงดเว้นกระทำการ และการส่งมอบทรัพย์สิน

ทรัพย์สินที่เป็นวัตถุแห่งหนี้

- ทรัพย์สินที่ใช้ชำระหนี้
- อาจเป็นการให้ทำขึ้น, ส่งมอบ หรือทำลายก็ได้

ทรัพย์สินไม่เฉพาะสิ่ง

- หนี้ระบุเพียงประเภท + ตามสภาพของนิติกรรมหรือตามเจตนาไม่อาจกำหนดได้ว่าต้องเป็นทรัพย์สินใด = ลูกหนี้ต้องส่งมอบทรัพย์สินชนิดปานกลาง
- ประเภท หมายถึง ทรัพย์สินอะไร / ชนิด หมายถึง คุณภาพอย่างไร

ทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง

- ทรัพย์สินจะเป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง เมื่อ (1) ลูกหนี้กระทำทุกประการเพื่อส่งมอบแล้ว หรือ (2) ลูกหนี้เลือกกำหนดทรัพย์สินที่จะส่งมอบด้วยความยินยอมของเจ้าหนี้
 - เมื่อเป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งแล้ว ทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินวัตถุแห่งหนี้ตั้งแต่นั้น
- ลูกหนี้กระทำทุกประการเพื่อส่งมอบ คือ ลูกหนี้กระทำการสิ่งต่างๆ ที่เป็นหน้าที่ของตนครบถ้วน เช่น นับ ชั่ง ตวง วัด หรือคัดเลือกไว้แล้ว เหลือเพียงการที่เจ้าหนี้จะรับชำระหนี้
- ในกรณีที่ลูกหนี้กำหนดทรัพย์สินที่จะส่งมอบด้วยความยินยอมของเจ้าหนี้ แม้ลูกหนี้ยังไม่ได้กระทำทุกประการเพื่อส่งมอบทรัพย์สินนั้น ก็เป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง
- กรณีส่งมอบเงินตรา แบ่งได้เป็น 2 กรณี
 - กรณีเงินตราในฐานะสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน เงินตราจะไม่ใช้ทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง
 - กรณีเงินตราในฐานะทรัพย์สินที่ไม่ได้ใช้แลกเปลี่ยน เงินตราจะเป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง
- ผลของการเป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง
 - ลูกหนี้ต้องส่งมอบทรัพย์สินเฉพาะสิ่งเท่านั้น
 - ส่งผลต่อภาระหนี้ในกรณีการพ้นวิสัย, การสูญหายหรือเสียหาย และการรับบาปเคราะห์

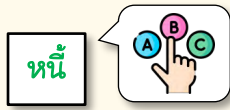

สกุลเงินตราต่างประเทศ

- หนี้กำหนดไว้เป็นเงินตราต่างประเทศ = ชำระหนี้เป็นเงินไทยได้
 - ใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามสถานที่และเวลาที่ใช้เงินนั้น
 - หากเงินสกุลนั้นยกเลิกไปแล้ว ถือว่าไม่ได้ระบุให้เป็นเงินตราชนิดนั้น
- ไม่ใช่เรื่องเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย = ตกลงเป็นอย่างอื่นได้

การเลือกชำระหนี้ (ม. 198 – ม. 202)

ลักษณะการเลือกชำระหนี้

กำหนดให้ชำระหนี้หลายอย่าง

ให้ชำระหนี้เพียงอย่างเดียว

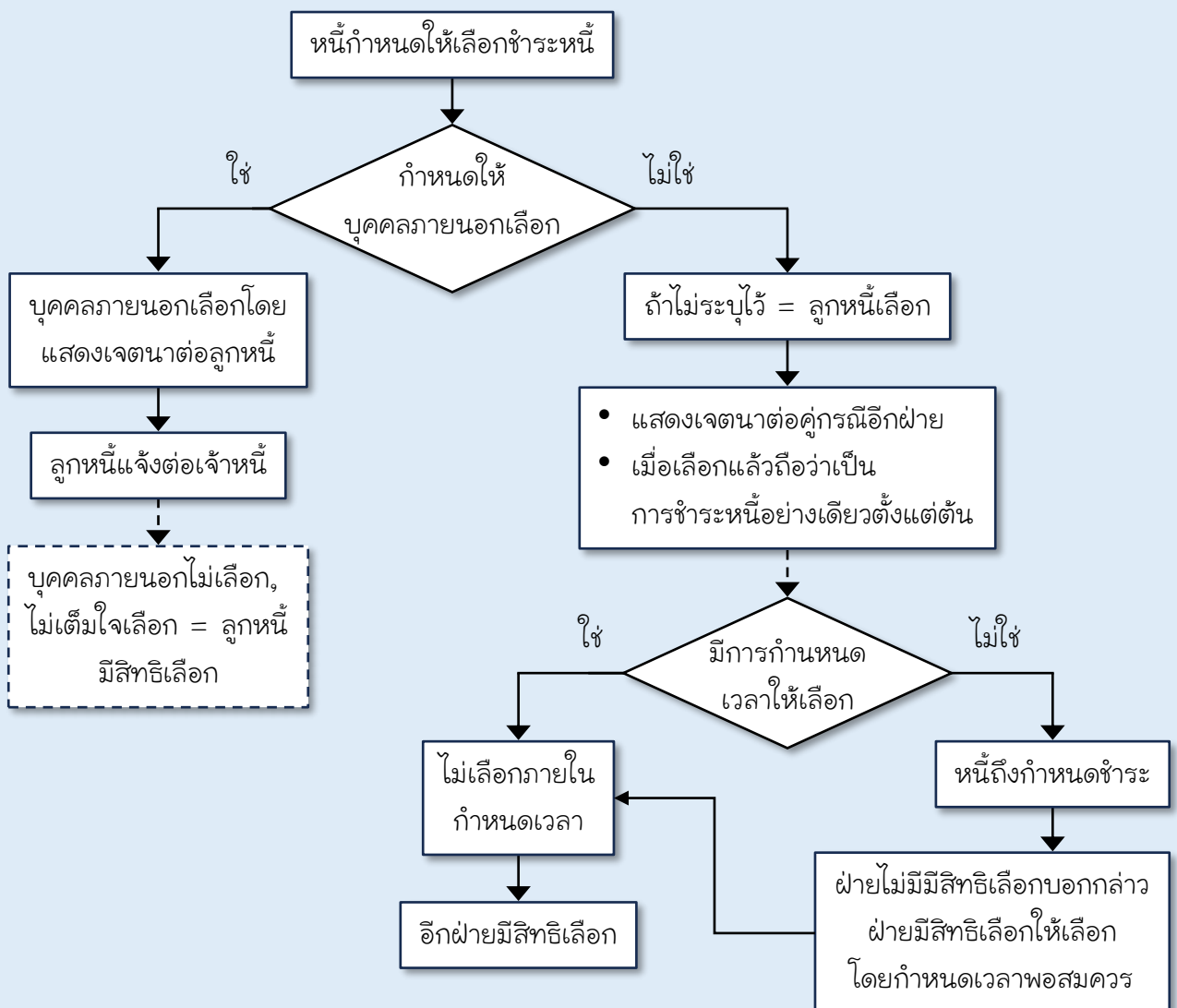

ตัวเลือกการชำระหนี้

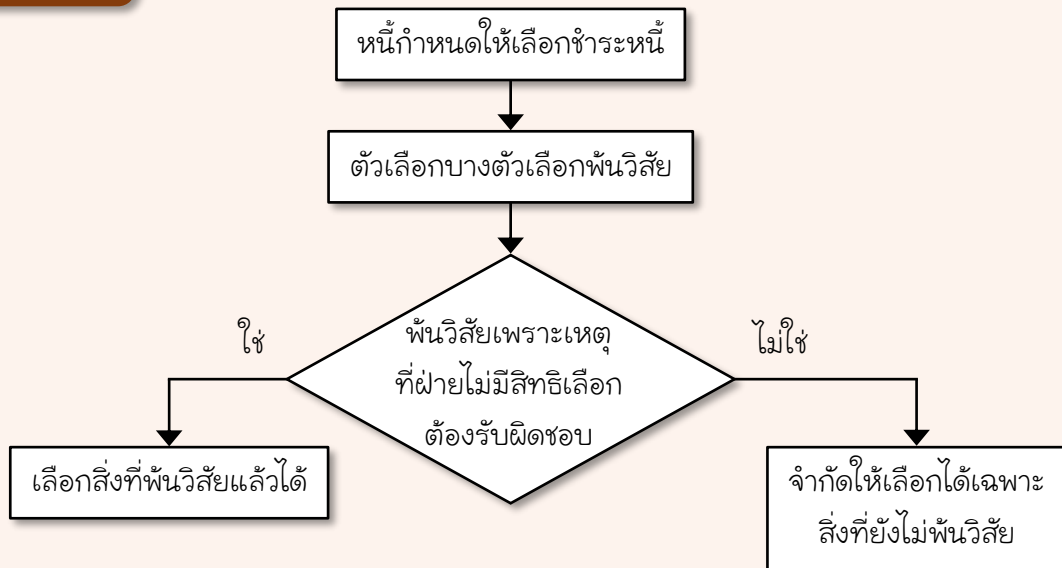
• กรณีที่ไม่ใช่การให้เลือกชำระหนี้

- กำหนดการกระทำหลายอย่างและให้ทำทุกอย่าง
- กำหนดให้กระทำหลายอย่าง โดยเรียงลำดับไว้

ผู้มีสิทธิเลือกชำระหนี้

ตัวเลือกพันธมิตร

- ถ้าฝ่ายที่มีสิทธิเลือกเป็นลูกหนี้ และเจ้าหนี้ทำให้ตัวเลือกพันธมิตร ลูกหนี้สามารถเลือกทางเลือกที่พันธมิตรส่งผลให้ลูกหนี้ไม่ต้องชำระหนี้
- ถ้าฝ่ายที่มีสิทธิเลือกเป็นเจ้าหนี้ และลูกหนี้ทำให้ตัวเลือกนั้นพันธมิตร เจ้าหนี้สามารถเลือกทางเลือกที่พันธมิตรเพื่อให้ลูกหนี้ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

ตัวอย่างคำพิพากษา

- ฎีกา 1367/2510 - ศาลพิพากษาให้จำเลยส่งมอบห้อง หากส่งมอบไม่ได้ให้คืนเงิน เป็นการกำหนดให้กระทำตามลำดับ ไม่ใช่การให้เลือก
- ฎีกา 6157/2544 - ศาลพิพากษาให้จำเลยจดทะเบียนการเช่าที่ดินให้แก่โจทก์ หากไม่ไปจดทะเบียนให้จำเลยชดเชยค่าเสียหาย เป็นการชำระหนี้ตามลำดับ เมื่อจำเลยเสนอให้โจทก์จดทะเบียนโดยมีข้อความผิดไปจากสัญญา จึงเป็นการไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษา โจทก์เรียกให้จำเลยชำระเงินได้